

Vlaanderen

verbeelding werkt

DE STEM VAN KINDEREN EN JONGEREN IN HET BRV

Kinderen en jongeren betrekken bij de opmaak
van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

www.vlaanderen.be/cjm

DEPARTEMENT
CULTUUR, JEUGD & MEDIA

DEPARTEMENT
OMGEVING

**kind &
samenleving**

COLOFON

Het rapport 'De stem van kinderen en jongeren in het BRV' is een uitgave van het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Het rapport is het resultaat van workshops met kinderen tijdens de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. De actie kadert in het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan, met name de prioriteit 'Ruimte om jong te zijn'. Het gaat om een samenwerking tussen Departement Cultuur, Jeugd en Media, Departement Omgeving en Kind & Samenleving.

UITVOERING

Kind & Samenleving

AUTEURS

Andreas De Mesmaeker (K&S)
Theresa Martens (K&S)

BEELDMATERIAAL

Kind & Samenleving

FINDREDACTIE

Marlies De Cock en Benedicte Roose (Departement Cultuur, Jeugd en Media)
Kind & Samenleving

KLANKBORDGROEP

Peter Bosschaert (De Ambrassade), Rozelien Van Erdeghe (STEKR), Hans Leinfelder (KU Leuven), Koen Stuyven (Vectris).

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Bart Temmerman
Simon Bolivarlaan 17
1000 Brussel

DEPOTNUMMER

D/2026/3241/207

////////////////////////////////////

INHOUD

1	Korte samenvatting	4
2	Aanleiding & doelstelling beleidsparticipatietraject	5
2.1	Aanpak participatietraject	5
2.2	Inhoudelijke focus: woon- en leefkwaliteit	6
2.3	Keuze van de doelgroep	7
3	Sessieverloop & methodieken.....	8
3.1.1	Introductie	8
3.1.2	Stellingspel	8
3.1.3	15-minutenbuurt	9
3.1.4	Individuele woonvoorkeuren	10
3.1.5	Puzzeloefening	11
3.1.6	Uitleiding	13
4	Resultaten van het participatietraject	14
4.1	Individuele woning: rust, privacy en ruimte	14
4.1.1	Rust, privacy en (buiten)ruimte als voornaamste kwaliteiten	14
4.1.2	De vrijstaande woning als ideale woonvorm volgens kinderen	16
4.1.3	Van woonkwaliteiten naar ruimtelijke principes	17
4.2	De woonomgeving: nabijheid, groen en sociale interactie	19
4.2.1	Combinatie van voorzieningen in de buurt, een groene omgeving en sociaal contact	19
4.2.2	Uiteenlopende voorkeuren voor stad, dorp en platteland	21
4.2.3	Van kwaliteiten naar ruimtelijke principes	22
4.3	Spanningsveld tussen woning en woonomgeving	24
4.4	Conclusie	26
5	Beleidsaanbevelingen.....	27
5.1	Veranker woonkwaliteit als sturend principe voor verdichting	27
5.1.1	Vaststellingen vanuit voorontwerp BRV	27
5.1.2	Vaststellingen vanuit participatietraject	27
5.1.3	Beleidsvertaling	28
5.2	Link nabijheid aan bereikbaarheid en sociale interactie	28
5.2.1	Vaststellingen vanuit voorontwerp BRV	28
5.2.2	Vaststellingen vanuit participatietraject	28
5.2.3	Beleidsvertaling	29
5.3	Waarborg en versterk publieke groenruimte als essentiële woonkwaliteit	29
5.3.1	Vaststellingen vanuit voorontwerp BRV	29
5.3.2	Vaststellingen vanuit participatietraject	29
5.3.3	Beleidsvertaling	30
5.4	Integreer het jeugd- en kinderrechtenperspectief als toetssteen voor ruimtelijk beleid	31
5.4.1	Vaststellingen vanuit het voorontwerp BRV	31
5.4.2	Vaststellingen vanuit participatietraject	31
5.4.3	Beleidsvertaling	31
6	Bijlagen.....	32

////////////////////////////////////

1 KORTE SAMENVATTING

Dit rapport beschrijft hoe het perspectief van kinderen (10-12 jaar) kan bijdragen aan de verdere uitwerking van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV), en meer specifiek het Beleidskader 'Ruimte voor wonen'. Aan de hand van een participatietraject met kinderen uit het 5^e en 6^e leerjaar van twee basisscholen (Gent en Stabroek) gingen we na hoe kinderen wonen ervaren en welke kwaliteiten zij belangrijk vinden aan hun (toekomstige) woning en woonomgeving.

De resultaten tonen aan dat kinderen wonen in de eerste plaats benaderen vanuit concrete kwaliteiten zoals groenruimte, rust en privacy, nabijheid van voorzieningen en mogelijkheden tot spel en ontmoeting. Hun voorkeuren blijken daarbij minder verbonden aan specifieke woontypologieën, maar eerder aan de kwaliteiten die deze typologieën vertegenwoordigen. Tegelijk blijkt dat kinderen, wanneer ruimtelijke beperkingen expliciet worden gemaakt, bereid zijn om afwegingen te maken en hun individuele woonvoorkeuren bij te sturen. Dit biedt belangrijke aanknopingspunten voor een kwaliteitsgerichte invulling van duurzaam en toekomstgericht wonen.

Deze inzichten sluiten aan bij de ambities van het BRV rond ruimte-efficiëntie, nabijheid en leefkwaliteit, maar wijzen tegelijk op het belang van een meer expliciete en kwaliteitsgerichte invulling van deze principes. Op basis van het participatietraject worden vier beleidsaanbevelingen geformuleerd die gericht zijn op het verankeren van woonkwaliteit als sturend principe voor verdichting, het concreter invullen van nabijheid en het concept van de 15-minutenbuurt, het waarborgen en versterken van publieke groenruimte als essentiële woonkwaliteit en het integreren van het jeugd- en kinderrechtenperspectief als toetssteen binnen ruimtelijk beleid.

Het rapport wil zo bijdragen aan een beter inzicht in de leefwereld van jonge gebruikers en aanknopingspunten bieden om te komen tot kwalitatieve, gedragen en toekomstgerichte woonomgevingen in Vlaanderen.

////////////////////////////////////

2 AANLEIDING & DOELSTELLING BELEIDSPARTICIPATIETRAJECT

Dit beleidsparticipatietraject met kinderen kadert binnen de doelstellingen van het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan (JKP) 2025–2029, waarin expliciet wordt ingezet op het betrekken van kinderen en jongeren bij het Vlaamse omgevings- en klimaatbeleid. Het traject sluit meer bepaald aan bij de prioriteit *‘Ruimte om jong te zijn’*, bij actie 1 *‘De stem van kinderen en jongeren’*, die inzet op het actief luisteren naar en meenemen van de perspectieven van kinderen en jongeren in beleidsprocessen. Met deze actie zetten we in op de realisatie van de participatierechten van kinderen en jongeren (artikel 12, 13, 14, 15 en 17, verankerd in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind) die bepalen dat ze het recht hebben om gehoord te worden over zaken die hen aanbelangen. We willen dat het beleid rekening houdt met de stem, noden en behoeften van kinderen en jongeren. Beleidsparticipatie van kinderen en jongeren is daarvoor van cruciaal belang. Kinderen en jongeren zijn volwaardige burgers met frisse ideeën en een eigen perspectief dat een meerwaarde vormt voor beleid.

Met dit traject focussen we op het **Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV)**, dat de strategische krijtlijnen uitzet voor de ruimtelijke ontwikkeling van Vlaanderen op lange termijn. Het BRV vormt een richtinggevend kader voor de inrichting van de leefomgeving van vandaag én morgen, en heeft daarmee ook een directe impact op de leefwereld van kinderen en jongeren. **Door kinderen te betrekken bij de opmaak van dit plan, streven we ernaar hun ervaringen, noden en verwachtingen mee een plaats te geven binnen de verdere concretisering van het ruimtelijk beleid.**

2.1 AANPAK PARTICIPATIETRAJECT

Dit traject is een samenwerking tussen departement Cultuur, Jeugd en Media, de coördinerende entiteit van het jeugd- en kinderrechtenbeleid, en departement Omgeving, de coördinerende entiteit van het BRV. Met dit traject beogen we om het perspectief van kinderen op wonen en leefkwaliteit in kaart te brengen en te verkennen hoe dit perspectief kan bijdragen aan de verdere uitwerking van het BRV. Aan de hand van de [participatiecirkel](#) werd bepaald om kinderen tijdens de opmaak van het voorontwerp te betrekken, wanneer de ontwerp teksten beschikbaar waren. We kozen ervoor verder te bouwen op de bestaande kennis en ervaring van Kind & Samenleving in het organiseren van participatietrajecten met kinderen en met het thema ruimte. We kozen er ook voor om te focussen op zowel directe (rechtstreeks met kinderen en jongeren) als indirecte (met vertegenwoordigers van kinderen en jongeren, experts of andere professionals) participatie. Er vonden workshops met kinderen plaats en we richtten een klankbordgroep met ruimtelijke- en jeugdactoren op om de input van de workshops te vertalen naar beleidsaanbevelingen.

Door het beleidsparticipatietraject te organiseren in de fase van het voorontwerp van het BRV, streefden we ernaar om de opgehaalde inzichten tijdig te kunnen meenemen in de verdere beleidsontwikkeling. Door vroeg in het proces participatie te faciliteren, kan het kindperspectief bijdragen aan de verfijning en versterking van het beleidskader *'Ruimte voor wonen'*, en aan de ruimere strategische ambitie om te komen tot kwaliteitsvolle en toekomstgerichte woonomgevingen in Vlaanderen. Kinderen maken immers

intensief gebruik van hun directe leefomgeving en ontwikkelen daarbij een eigen, ervaringsgerichte kijk op de kwaliteit en bruikbaarheid van de ruimte. Door deze inzichten te verzamelen en te analyseren, wordt een aanvullende invalshoek geboden op bestaande beleidsprincipes, zoals nabijheid, leefkwaliteit, verdichting en ruimte-efficiëntie. Het traject biedt hierdoor een waardevolle, inhoudelijke en beleidsmatige aanvulling voor het BRV.

Daarnaast heeft het traject ook een pedagogische doelstelling. Door kinderen actief te betrekken bij het thema 'ruimtegebruik en wonen', wordt hun bewustzijn rond ruimtelijke vraagstukken en duurzaam ruimtegebruik versterkt. Tegelijk levert dit traject ervaring met participatievormen die afgestemd zijn op een jongere doelgroep, wat ook op langere termijn waardevol is voor andere (ruimtelijke) beleidsprocessen.

2.2 INHOUDELIJKE FOCUS: WOON- EN LEEFKWALITEIT

Het BRV bevat, naast een strategische visie, ook verschillende sectorale beleidskaders met meer operationele keuzes. Dit participatietraject richt zich specifiek op het beleidskader *'Ruimte voor wonen'*, omdat dit thema nauw aansluit bij de dagelijkse leefomgeving van kinderen.

We benaderen 'wonen' vanuit een brede invalshoek. Het gaat daarbij niet enkel om de woning als fysieke entiteit, maar ook om de ruimere woonomgeving waarin kinderen opgroeien en zich dagelijks voortbewegen. Die woonomgeving omvat onder meer de publieke ruimte, de nabijheid en bereikbaarheid van voorzieningen zoals scholen, sport- en jeugdactiviteiten, de aanwezigheid van groen en speelruimte, en de manier waarop verschillende functies met elkaar verbonden zijn via het mobiliteitssysteem. Voor kinderen vormen deze elementen samen één geïntegreerde leefomgeving, waarin wonen, ontmoeten, spelen, leren en zich verplaatsen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Deze brede benadering sluit aan bij de integrale visie van het BRV, waarin wordt ingezet op kernversterking, nabijheid van functies, duurzame mobiliteit en een kwalitatieve leefomgeving. Door het thema 'wonen' vanuit het perspectief van kinderen te benaderen, kunnen we nagaan hoe deze beleidsprincipes zich vertalen naar het dagelijkse gebruik en de beleving van de ruimte. Het kindperspectief biedt daarbij een ervaringsgerichte invalshoek die complementair is aan meer technische of planmatige benaderingen.

Uit voorgaande participatietrajecten met kinderen en jongeren rond duurzaam ruimtegebruik (bv. [Ruimtehelden](#) en [Plan K](#)) merken we dat de individuele woonwensen en -voorkeuren van kinderen en jongeren zeker niet altijd in lijn liggen met de principes rond duurzaam ruimtegebruik (o.a. compact wonen, verdichting, gedeeld ruimtegebruik). Zo kiezen jonge tieners vaak voor een vrijstaande woning met eigen buitenruimte, omdat zij dit associëren met rust en privacy. Deze voorkeuren bieden waardevolle inzichten in de onderliggende noden en verwachtingen die kinderen hebben ten aanzien van hun woonomgeving.

Binnen dit traject wordt daarom niet enkel gepeild naar expliciete woonvoorkeuren, maar ook naar de achterliggende kwaliteiten die voor kinderen van belang zijn, zoals belevingswaarde, veiligheid en sociale interactie. Door deze kwaliteiten beter te begrijpen, kan worden verkend op welke manier verschillende woonvormen en ruimtelijke configuraties hieraan kunnen tegemoetkomen, ook binnen de krijtlijnen van duurzaam ruimtegebruik. We hebben de kinderen individueel bevraagd over hun huidige woning (woontypologie en woonomgeving - zie verder). We hebben geen gegevens verzameld over hun

Concreet zijn we voor dit traject aan de slag gegaan met **vier klasgroepen uit de 3^e graad**, verspreid over twee basisscholen, een in stedelijke en een in landelijke omgeving:

- 21/04/2026: Kindcentrum Sint-Paulus De Wonderboom (Gent) - 2x samengestelde groep uit 5^e en 6^e leerjaar
- 23/04/2026: Basisschool Sint-Catharina (Stabroek) - 2x 5e leerjaar (5a en 5b)

3 SESSIEVERLOOP & METHODIEKEN

Hieronder geven we per sessieonderdeel een overzicht van de gebruikte methodiek(en) en bijhorende doelstelling.

Via een korte introductie legden we de kinderen de bedoeling uit van de inspraaksessie. We vertelden wat we van hen verwachten, waarom hun inbreng van belang is en wat er met hun input zal gebeuren.

De kinderen kregen klassikaal vijf stellingen te zien over wonen en ruimtegebruik:

- *"Ik woon liever in een klein huis met een groot park voor de deur, dan in een groot huis met een eigen tuin maar verderop niets te beleven."*
- *"Er moeten meer bankjes en planten op de stoep komen, ook al kunnen er dan minder auto's parkeren."*
- *"In een goede buurt moet je alles (school, winkel, sport) te voet kunnen bereiken zonder een auto nodig te hebben."*
- *"De speelplaats van de school moet 's avonds en in het weekend open voor de hele buurt."*
- *"Er zijn plekken in mijn buurt waar ik me niet welkom voel."*

De stem van kinderen en jongeren in het BRV

Deze methodiek is bedoeld als 'speelse' opwarmer om het thema wonen en ruimtegebruik te introduceren, maar ook om reeds te peilen naar specifieke woonvoorkeuren en -bemannissen. Door per stelling door te vragen konden we dieper ingaan op achterliggende redeneringen en motivaties.

Deze methodiek is specifiek gericht op het aspect ‘nabijheid van voorzieningen’ en gaat dieper in op het concept van de 15-minutenbuurt. De methodiek bestaat uit twee gedeelten. In het eerste deel van de opdracht kregen de kinderen in groep (4 tot 5 kinderen per groep) een kaart van de woonkern van Stabroek en twee bereikcirkels. Door het middelpunt van de cirkels om de beurt op hun eigen woonplaats te zetten, stelden ze vast welke voorzieningen er al dan niet op wandelafstand van hun woning gesitueerd zijn. Indien de leerlingen hun woonplaats niet op de kaart konden aanduiden, plaatsten ze het middelpunt van de cirkels op de basisschool.

////////////////////////////////////

In Gent hebben we deze methodiek niet uitgevoerd. De stad is qua omvang namelijk te groot, wat een te grote hoeveelheid aan voorzieningen zou opleveren. Bovendien woont de meerderheid van de bevraagde kinderen niet in het centrum, maar aan de rand van de stad, waardoor deze opdracht voor hen minder relevant was.

Het tweede gedeelte van de methodiek focust op de toekomst en meer bepaald op de noden en wensen van kinderen op vlak van nabijheid van voorzieningen. In dit deel gingen de kinderen individueel aan de slag en gaven ze aan welke voorzieningen ze op 5 minuten en op 15 minuten wandelen van hun toekomstige woning zouden willen hebben. Dit deden ze door per bereikcirkel drie voorzieningen (bv. winkel, kapper, school, speelterrein ...) uit te kiezen. Vervolgens plaatsten ze elke voorziening binnen de respectievelijke bereikcirkel en omcirkelden ze per cirkel steeds één voorziening die voor hen het belangrijkste was.

Het doel van deze methodiek is om het concept van de 15-minutenbuurt concreet te maken vanuit het perspectief van kinderen en na te gaan welke voorzieningen volgens kinderen belangrijk zijn om nabij te hebben.

3.1.4 Individuele woonvoorkeuren

Aan de hand van een invulblad beantwoordden de kinderen individueel vragen over (1) hun huidige woonsituatie en (2) hun gewenste woonsituatie. We maakten hierbij een onderscheid tussen de schaal van de ruimere woonomgeving (stad, dorpskern, platteland of tussengebied) en die van de eigen woning (vrijstaande woning, halfopen woning, rijwoning of appartement¹). Ze noteerden drie redenen waarom ze kiezen voor een welbepaalde woonomgeving en welbepaalde woontypologie.

Per woontypologie gaven de kinderen aan wat ze goed en minder goed vinden of wat ze zouden missen als ze in een bepaald type woning zouden wonen.

Ten slotte dachten de kinderen na over welke activiteiten (bv. trampoline springen, vrienden ontmoeten, sporten, picknicken, fietsen ...) ze graag zouden willen doen rondom hun woning. Ze kozen daarbij (1) welke activiteiten ze zouden willen kunnen doen en (2) waar ze dit zouden willen kunnen doen. Dit deden ze door de nummers van activiteiten op de figuur te plaatsen (bv. in de eigen tuin of binnen de eigen woning, op straat of in het parkje in de buurt).

¹ De figuren van de vier verschillende woontypologieën zijn afkomstig van de toolbox Dorpse Architectuur van AR-TUR.

A collage of various colorful cutouts and drawings of buildings, trees, and landscapes, arranged on a dark surface. The cutouts include houses, schools, parks, and industrial buildings, some with text labels.

Het doel van deze methodiek is tweeledig. Enerzijds worden kinderen bewust van de schaarste aan ruimte en de noodzaak om efficiënt met de beschikbare ruimte om te gaan. Anderzijds peilen we via deze methodiek naar de ruimtelijke keuzes die kinderen maken en de prioriteiten die ze stellen wanneer ze vaststellen dat de beschikbare ruimte beperkt is. We trachten na te gaan of de beleidsopgave van duurzaam ruimtegebruik een invloed heeft op de individuele woonvoorkeuren van kinderen, en zo ja op welke manier dit zich uit (bv. verandering in bepaalde ruimtelijke keuzes en waarom).

3.1.6 Uitleiding

We sloten het traject af door te vertellen wat er met de input van de kinderen zal gebeuren en wat de volgende stappen zijn in het traject voor de opmaak van het BRV.

Figuur 6: Stellingenspel inspraaksessie Stabroek

4 RESULTATEN VAN HET PARTICIPATIETRAJECT

In dit hoofdstuk presenteren we de resultaten van het participatietraject waarin de stem van kinderen centraal stond. In totaal namen **70 kinderen** deel aan de inspraaksessies. Zowel in Gent als in Stabroek werkten we met telkens twee klassen van een lokale basisschool. Via interactieve en creatieve methodieken hebben we de kinderen bevraagd over **hun huidige woonvorm, hun directe woonomgeving en hun ideale toekomstige woonvoorkeuren**. De gebruikte methodieken lieten ons toe om verder te kijken dan enkel 'de eigen woning'. We hebben gezocht naar de essentie van **wat een woonplek kwalitatief maakt**. De verzamelde informatie en kennis biedt inzichten op **twee verschillende schaalniveaus**:

1. **De woning/woonunit:** Kwaliteiten van de woning zelf zoals de binnen- en buitenruimten, uitzicht, aspecten als rust en privacy, de typologie van de woning, etc.
2. **De ruimere woonomgeving:** De relatie met de nabije en ruimere woonomgeving (bv. relatie met de burens, de speelkansen vlakbij huis, nabijheid van voorzieningen, etc.).

Een belangrijk onderdeel van deze analyse is de vergelijking tussen **de stedelijke context (Gent)** en **de dorps context (Stabroek)**. We zien interessante raakvlakken, maar ook duidelijke verschillen in woonvoorkeuren en in hoe kinderen de publieke ruimte ervaren.

In de volgende onderdelen worden de **belangrijkste trends en opvallende citaten** per schaalniveau toegelicht. Voor een volledig overzicht van de data verwijzen we naar de bijlagen.

4.1 INDIVIDUELE WONING: RUST, PRIVACY EN RUIMTE

In eerste instantie hebben we gepeild naar de voorkeuren op schaal van de eigen woning. Naar welke kwaliteiten zijn kinderen op zoek als het gaat om hun eigen woonruimte en welke woontypologie(ën) sluit(en) hier het best bij aan?

4.1.1 Rust, privacy en (buiten)ruimte als voornaamste kwaliteiten

Wanneer we kijken naar de **woonkwaliteiten** die verbonden zijn aan de eigen woning, dan komen enkele aspecten duidelijk naar voren. Kinderen zijn op vlak van hun eigen woning vooral op zoek naar **rust en privacy**, een **eigen buitenruimte** (bij voorkeur tuin) en **voldoende woonruimte**. Opvallend is dat deze aspecten zowel in Gent als in Stabroek naar voren kwamen, en in grote mate onafhankelijk zijn van het type woning waar kinderen vandaag in wonen. Verder is het zo dat bepaalde kwaliteiten nauw met elkaar verbonden zijn. Tot rust komen kan je bijvoorbeeld makkelijk(er) doen wanneer je een eigen tuin en/of kamer hebt.

Rust

Kinderen verkiezen een woning waar je tot rust kan komen. 'Rust' is voor kinderen een breed begrip en kan verschillende zaken betekenen. Het kan een **afwezigheid van storend geluid, verkeersdrukke of menselijke drukke** betekenen. Het is dus van belang om 'rust' als woonkwaliteit een **brede invulling** te

- Je hebt garantie op **voldoende rust en privacy**: een tweede belangrijke reden om voor de vrijstaande woning te kiezen is de garantie op rust en privacy. In een vrijstaande woning heb je volgens kinderen geen 'pottenkijkers' en minder 'last' van burens. Je kan er doen wat je wil, zonder dat iemand je ziet of hoort.
- Je beschikt over **voldoende woonruimte**: kinderen associëren vrijstaand wonen met ruimte. Het hebben van een 'groot huis' (met verschillende kamers) is voor vele kinderen belangrijk (zie hoger), alsook ruimte voor het kunnen stallen van een auto (oprit en/of garage).

Van de vier bevroegde woontypologieën – vrijstaande woning, halfopen bebouwing, rijwoning en appartement – evalueren kinderen het **appartement** als de **minst ideale woonvorm**. Vooral het **gebrek aan rust en privacy**, maar ook de **beperkte (buiten)ruimte** blijken belangrijke redenen om niet voor deze woonvorm te kiezen. De aanwezigheid van andere mensen in het gebouw wordt algemeen als een ‘last’ gezien: burens kunnen zorgen voor drukte en lawaai, en ook omgekeerd moet je met anderen rekening houden (bv. als je een feestje geeft kan je niet veel geluid maken). Maar de nabijheid van andere bewoners kan ook positief zijn: het zorgt voor **sociaal contact** (wat je dan weer minder hebt in een vrijstaande woning). Naast het gebrek aan rust en privacy is ook de afwezigheid van een eigen tuin een belangrijk minpunt. Het hebben van een **mooi uitzicht** is dan weer wel een pluspunt.

Opvallend is dat de **woonvoorkeuren** in belangrijke mate **onafhankelijk zijn van de woonvorm waar de kinderen vandaag wonen**. Zowel kinderen die in een vrijstaande of halfopen bebouwing wonen, als zij die in een rijwoning of appartement wonen, hebben een voorkeur voor de vrijstaande woning. Enkel een kleine minderheid die vandaag reeds in een rijwoning woont (vooral in Gent) is overtuigd van deze woonvorm.

De resultaten uit de inspraaksessies tonen aan dat kinderen duidelijke verwachtingen hebben ten aanzien van hun eigen woning/woontentiteit. Hoewel de vrijstaande woning naar voren komt als de meest ideale woonvorm, blijken niet zozeer de typologie, maar eerder de **achterliggende kwaliteiten** zoals rust, privacy, en voldoende (buiten)ruimte aan de basis te liggen van deze voorkeur.

4.2 DE WOONOMGEVING: NABIJHEID, GROEN EN SOCIALE INTERACTIE

Dit onderdeel van de resultaten focust op wat de **ruimere woonomgeving** voor kinderen **kwaliteitsvol** maakt: Wat vinden kinderen belangrijk om dichtbij huis te hebben? Hoe ziet hun ideale woonomgeving eruit?

4.2.1 Combinatie van voorzieningen in de buurt, een groene omgeving en sociaal contact

Nabijheid van voorzieningen

Kinderen geven aan dat kwaliteit voor hun woonomgeving samenhangt met **nabijheid van voorzieningen**. In zowel Gent als Stabroek heeft de meerderheid van de kinderen (ca. 66% in totaal) een voorkeur voor een buurt waarin de meeste voorzieningen (zoals winkels, dokter, school) te voet of met de fiets bereikbaar zijn (zie bijlage verwerking). Opvallend is dat nabijheid voor kinderen niet enkel gaat om fysieke afstand. De voorzieningen moeten op een zelfstandige, snelle, maar veilige manier bereikbaar zijn zonder afhankelijk te zijn van de auto.

Citaten van kinderen:

*“We hebben een fietsstraat gemaakt. Je auto moet je ergens anders parkeren en de rest doe je te voet.”
“Het is autovrij, je parkeert je hier (gebundelde parking). Voor de rest zijn er allemaal kleine weggetjes. Je kan wel met de auto naar de apotheker.”*

Toch was een **klein aandeel kinderen** het hier niet (helemaal) mee eens. Deze kinderen vinden het juist leuk om een langere weg te nemen met de fiets, of om de auto te nemen wanneer de voorziening wat verderop ligt.

Citaten van kinderen:

*"Soms is het ook leuker om verder te moeten fietsen. Dat je een nieuwe wegen kan ontdekken."
"Ik vind het niet erg om met de auto te gaan, maar het moet niet allemaal dichtbij zijn, het mag soms wat verder. De school heb ik wel graag dichtbij."*

Vervolgens kunnen we gaan kijken naar **welke voorzieningen** kinderen belangrijk vinden om in hun buurt te hebben. Zowel uit de methodiek van de 15-minutenbuurt, als uit de puzzeloefening blijkt dat **scholen en supermarkten** erg belangrijk zijn. Opvallend was ook het belang van zorgvoorzieningen zoals **dokters, apothekers en ziekenhuizen**.

Citaten van kinderen:

“Ziekenhuis en school zijn toch wel het belangrijkste om in de buurt te hebben. Heel belangrijk om gerust te zijn dat je dicht bij een dokter of ziekenhuis woont.”

Als **favoriete/belangrijkste voorziening** is dan ook vaak **school en dokter** gekozen, op de voet gevolgd door **supermarkt en ijssalon**. Voorzieningen waar iets geconsumeerd kan worden (bv. café, ijssalon, restaurant, frituur ...) kwamen dan ook sterk naar voor als een belangrijk onderdeel van hun woonomgeving. Jeugdbewegingen, kunst- en tekenacademies en skateplekken scoren over het algemeen het laagst.

De meest gekozen voorzieningen zijn eerder **praktische voorzieningen** (school, dokter, apotheek ...) of een plek waar iets **geconsumeerd** kan worden (café, ijssalon ...). Opvallend is dat publieke groen- en speelruimtes niet de hoogste prioriteit kregen. We vermoeden dat dit samenhangt met het feit dat de meeste kinderen uit de inspraaksessies beschikken over een eigen tuin. De aanwezigheid van een buitenruimte wordt hierdoor mogelijk als een (private) vanzelfsprekendheid beschouwd. We veronderstellen ook dat de prioriteiten bij kinderen in appartementen anders zouden liggen, zeker aangezien een gebrek aan buitenruimte bij een appartement als een belangrijk nadeel wordt beschouwd (zie volgend hoofdstuk).

Groene, rustige omgeving

Ook al verkiezen kinderen groenruimte niet als prioritair tijdens de methodiek van de 15-minutenbuurt (zie eerder), toch blijkt uit de andere methodieken dat heel wat kinderen voorstander zijn van een groene woonomgeving. Een groot aandeel kinderen, vooral uit Stabroek, verkiest een woonomgeving op het **platteland** omwille van de **groene omgeving, natuur en het mooie uitzicht**. Veel kinderen associëren het platteland ook met **frisse lucht en gezondheid**.

Bovendien wordt een groene omgeving ook geassocieerd met 'rust'. Net zoals op niveau van de eigen woning kan rust hier op verschillende manieren geïnterpreteerd worden: als de afwezigheid van lawaai en/of afwezigheid van drukte van verkeer en/of mensen (zie 4.1).

Ongeveer **63% van de kinderen** vindt het dan ook belangrijk dat er **groen en bankjes op straat** komen, ook al zouden er dan minder parkeerplaatsen ter beschikking zijn (zie bijlage verwerking). Kinderen vinden **bomen en planten** niet alleen **goed voor het milieu**, ze zijn ook **goed voor onze gezondheid** en bieden ook **leuke speelmogelijkheden**.

Citaten van kinderen:

"Er zijn al weinig planten in Vlaanderen, iets meer zou leuk zijn. Bij mijn beide ouders zijn de straten wel vol huizen en auto's."

“De auto’s die parkeren hebben plaats nodig, maar je kan ook gewoon met de fiets naar de winkel.”

"Ik heb een bos als favoriet aangeduid in de 7-minuten cirkel omdat het bos ook een speelbos kan zijn."

Sociale aspect

Naast een rustige, groene omgeving hechten veel kinderen ook belang aan de buurt als sociaal weefsel en ontmoetingsruimte. Kinderen zien veel voorzieningen dan ook als een kans om met vrienden af te spreken of om andere mensen te ontmoeten. Een park wordt niet enkel gebruikt om samen te spelen met vrienden, maar ook om samen te eten, om te sporten, om tot rust te komen. De nabijheid van vrienden en familie, maar ook van andere buurtbewoners is voor veel kinderen een belangrijk aspect van een kwaliteitsvolle woonbuurt. Kinderen willen zich goed voelen in hun buurt, en dit is in grote mate afhankelijk van de andere buurtbewoners. De aanwezigheid van bepaalde bewoners of gebruikers (bv. jongeren, dronken mensen) kan voor kinderen genoeg zijn om zich niet welkom te voelen in de publieke ruimte.

Citaten van kinderen:

“Een oude mevrouw kijkt vaak kwaad naar mij.”

“Op een speeltuin dicht bij mij zijn er heel vaak tieners die heel vaak irritant doen en die hebben ook een kind achtervolgd.”

4.2.2 Uiteenlopende voorkeuren voor stad, dorp en platteland

Op vlak van de woonomgeving zien we verschillende resultaten in Gent en Stabroek.

In Gent koos de meerderheid voor de stad of stadsrand als ideale woonomgeving. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de nabijheid van verschillende voorzieningen zoals winkels, gezondheidszorg, spelen en sportterreintjes, parken en openbaar vervoer, maar ook de nabijheid van andere mensen zoals vrienden, familie en bureu. Het is er niet 'saai' zoals in een dorp of op het platteland. Deze redenen worden zowel aangehaald door kinderen die al in de stad wonen, als door kinderen die in de stadsrand of in een dorp wonen.

In **Stabroek** koos de meerderheid van de kinderen voor het **platteland of het dorp**. Vooral de **groene en natuurlijke omgeving** blijkt een belangrijke motivatie te zijn om te kiezen voor het platteland. Niet alleen is de natuur en open ruimte belangrijk voor de gezondheid (je hebt er ‘frisse lucht’), het zorgt ook voor **rust** (minder lawaai van verkeer en burens) en het biedt **mogelijkheden om buiten te spelen**. Daarnaast – maar in mindere mate – zijn het hebben van een ruime woning en een eigen tuin zijn ook belangrijke redenen om te kiezen voor het platteland of het dorp.

In het algemeen wordt de **stadsrand** vaak gezien als ‘**wat rustiger**’ dan de stad. Dit was zowel het geval in Gent als in Stabroek. Het is er minder druk dan in de stad, maar anderzijds heb je wel de voordelen van de nabijheid van de stad (voorzieningen en andere mensen). In Gent beschouwen kinderen de stadsrand vaak als groener dan de stad omwille van nabijheid van parken en natuur in de buurt.

Citaten van kinderen:

"Het parkje is om te rusten, we willen kunnen spelen, sporten en eten. Dat willen we graag in onze buurt!"

Op niveau van de woonomgeving wijst dit op het belang van:

- een voldoende gevarieerd aanbod aan voorzieningen zoals scholen, winkels, gezondheidsvoorzieningen, groen- en speelruimten op wandel- en fietsafstand van de individuele woning.
- nood aan netwerk van routes waarlangs kinderen zich op een veilige en zelfstandige manier kunnen verplaatsen.

Groen en natuur als essentieel onderdeel van de woonomgeving

Een groene omgeving komt in beide contexten (stedelijk en dorps) naar voren als een belangrijke kwaliteit. Kinderen waarderen groen en natuur niet alleen omwille van de esthetische of ecologische waarde, maar ook als gebruiksruimte. Groen wordt bovendien geassocieerd met rust, gezondheid en mogelijkheden tot ontspanning. Voor kinderen zijn groenruimten in essentie multifunctioneel. Ontharding en vergroening zijn dus niet enkel een oplossing voor het klimaatbestendig maken van onze kernen, maar ook een kans om avontuurlijke speelkansen te creëren.

Aandachtspunten op niveau van de woonomgeving zijn:

- de nood aan een evenwicht tussen verdichting en publieke groenruimte. Enkel wanneer (nieuwe) woonomgevingen voldoende kwaliteitsvolle en toegankelijke groenruimte bevatten, zullen kinderen bereid zijn om compacter te wonen.
- het koppelen van ruimte voor vergroening en ontharding aan ruimte voor spel en ontmoeting. Een wadi kan ook een drager zijn voor een avontuurlijk parcours en een stadsbosje of tiny forest kan ook een plek zijn om kampen te bouwen.

Levendige woonbuurten

Kinderen waarderen woonbuurten waar wat te beleven valt. Dit 'beleven' is enerzijds verbonden met de mogelijkheid om dingen te kunnen doen, zoals naar de winkel gaan, je hobby uitoefenen, buitenspelen, shoppen, enzovoort. Dit aspect is dus nauw verwant aan de nabijheid van voorzieningen (zie hoger). Anderzijds heeft beleving voor kinderen ook een belangrijke sociale functie. Kinderen willen in een 'fijne' buurt wonen waar ze vrienden, familie en leeftijdsgenoten kunnen ontmoeten, maar ook waar ze het gevoel hebben welkom te zijn. Dit wijst op het belang van woonbuurten met een hoge mate van sociale cohesie.

Op ruimtelijk vlak wijst dit op:

- een nood aan intergenerationele inrichting van de publieke ruimte met speel- en/of ontmoetingskansen voor verschillende leeftijden en doelgroepen.

Tegelijk tonen de resultaten uit de puzzeloefening aan dat kinderen in staat zijn om deze spanning, minstens impliciet, te herkennen en ermee om te gaan. Wanneer kinderen inzien dat de ruimte beperkt is en dat de inrichting van een woonomgeving steeds gepaard gaat met ruimtelijke afwegingen, blijken ze bereid om hun individuele woonvoorkeuren bij te sturen. De beperking van de beschikbare ruimte voor het ontwerpen van hun woonbuurt zorgt voor een verschuiving van het ideale individuele woningbeeld naar een meer collectieve afweging, waarbij kinderen prioriteiten afwegen en ruimtelijke compromissen maken.

Het spanningsveld kan daarom gelezen worden als een ontwerpopgave eerder dan als een tegenstelling. De uitdaging bestaat erin om woonomgevingen en woningtypologieën zo te ontwikkelen dat ze, binnen de randvoorwaarden van duurzaam ruimtegebruik, maximaal tegemoetkomen aan de combinatie van kwaliteiten die kinderen belangrijk vinden. Dit vraagt onder meer aandacht voor:

- In die zin bevestigen de resultaten uit dit inspraaktraject de relevantie van de ambities binnen het BRV, zoals kernversterking, nabijheid en ruimte-efficiëntie. Maar tegelijk tonen ze aan dat de relatie met het niveau van de individuele woning/woonentiteit van cruciaal belang is om concrete invulling te geven aan deze principes.

////////////////////////////////////

4.4 CONCLUSIE

Via dit participatietraject verkregen we inzichten in de voorkeuren van kinderen op vlak van wonen en kregen we een antwoord op de vraag wat kinderen verstaan onder een kwaliteitsvolle woning en woonomgeving.

Wat betreft de eigen woning zijn de belangrijkste kwaliteiten waar kinderen belang aan hechten: rust, privacy en buitenruimte. Dit geldt zowel voor de kinderen uit Stabroek als de kinderen uit Gent. Onafhankelijk van de huidige woonvorm, kwam de vrijstaande woning dan ook naar voren als de ideale woonvorm. Het appartementsgebouw werd door de kinderen als minst kwaliteitsvol beschouwd, net omdat ze de kwaliteiten waarnaar ze op zoek zijn in deze woonvorm missen. **We kunnen concluderen dat niet zozeer de typologie, maar wel de achterliggende kwaliteiten zoals rust, privacy, en voldoende (buiten)ruimte aan de basis te liggen van de woonvoorkeuren van kinderen.**

Op vlak van de woonomgeving komen een aantal terugkerende kwaliteiten naar voren: nabijheid van voorzieningen, een groene en rustige omgeving, sociale interactie en een gevoel van levendigheid. De voorzieningen die kinderen als belangrijk beschouwen kunnen we opdelen in drie verschillende categorieën: praktische voorzieningen (school, dokter...), spel, sport en ontmoeting en voorzieningen om iets te consumeren (café, ijssalon...). Wat opvalt is het belang van zorgvoorzieningen zoals dokter, apotheek en ziekenhuizen. Bovenal vinden kinderen het belangrijk dat hun omgeving deel uitmaakt van een sociaal weefsel en een plek is waar ze zich welkom voelen.

Tussen de resultaten van de stedelijke context (Gent) en de dorpsse context (Stabroek) zien we interessante raakvlakken, maar ook duidelijke verschillen: kinderen in Gent verkiezen de stad of stadsrand als ideale woonomgeving, terwijl kinderen uit Stabroek een sterke voorkeur tonen voor een dorpsse en landelijke omgeving.

Een vergelijking tussen de woonvoorkeuren op niveau van de eigen woning/woonunit en die op niveau van de woonbuurt legt een spanningsveld bloot: enerzijds verkiezen kinderen de vrijstaande woning als ideale woonvorm omwille van de rust en ruimte, maar anderzijds hebben ze de voorkeur voor een levendige woonbuurt met voorzieningen op wandel- en fietsafstand.

Toch tonen de kinderen ook een zekere flexibiliteit op vlak van hun woonvoorkeuren. Wanneer ze inzicht krijgen in de ruimtelijke uitdaging in Vlaanderen, zijn kinderen bereid om compromissen te maken en hun woonvoorkeuren bij te stellen.

5 BELEIDSAANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk vertalen we de resultaten naar vier concrete beleidsaanbevelingen voor het BRV:

1. Veranker woonkwaliteit als sturend principe voor verdichting.
2. Link nabijheid aan bereikbaarheid en sociale interactie.
3. Waarborg en versterk publieke groenruimte als essentiële woonkwaliteit.
4. Integreer het jeugd- en kinderrechtenperspectief als toetssteen binnen ruimtelijk beleid.

De inzichten uit het participatietraject leiden niet noodzakelijk tot nieuwe ruimtelijke principes, maar benadrukken het belang van een meer expliciete en kwaliteitsgerichte invulling van bestaande beleidsambities binnen het BRV. Thema's zoals nabijheid, ruimte-efficiëntie en leefkwaliteit zijn reeds verankerd in het beleidskader, maar kunnen expliciet worden gemaakt door ze te vertalen naar concrete woonkwaliteiten.

5.1 VERANKER WOONKWALITEIT ALS STUREND PRINCIPE VOOR VERDICHTING

5.1.1 Vaststellingen vanuit voorontwerp BRV

Begrip 'woonkwaliteit' heeft geen concrete invulling:

Hoewel het voorontwerp BRV sterk inzet op ruimte-efficiëntie en verdichting, blijft de concrete invulling van woonkwaliteit vaak impliciet. Hierdoor bestaat het risico dat verdichting in de praktijk voornamelijk kwantitatief wordt benaderd, zonder voldoende aandacht voor de beleving en gebruikswaarde van wonen.

Beperkte aandacht voor de woning/woonunit als schaalniveau:

Het voorontwerp BRV zet in op kwaliteitsvolle woonbuurten met aandacht voor groenblauwe dooradering en nabijheid van voorzieningen. Kwaliteiten op niveau van de woning/woonunit komen minder expliciet aan bod binnen het beleidskader 'Ruimte voor wonen'. Nochtans situeert een belangrijk onderdeel van de ervaren woonkwaliteit zich op dit niveau (zie verder).

5.1.2 Vaststellingen vanuit participatietraject

Woonkwaliteiten zijn belangrijker dan typologieën:

Uit het participatietraject blijkt dat – naast de ruimere woonomgeving – een belangrijk onderdeel van de woonvoorkeuren van kinderen zich situeren op niveau van de individuele woning/woonunit. Kinderen blijken een voorkeur te hebben voor vrijstaand wonen, niet omwille van de typologie *an sich*, maar omwille van de onderliggende woonkwaliteiten zoals rust, privacy en voldoende (buiten)ruimte. Dit wijst op het belang om binnen het BRV sterker in te zetten op de ontwikkeling van compacte woonvormen die deze kwaliteiten kunnen garanderen.

5.1.3 Beleidsvertaling

Maak 'woonkwaliteit' expliciet en besteed bijkomende aandacht aan de woning/woonunit als schaalniveau:

Door woonkwaliteit te concretiseren in onderliggende woonkwaliteiten (rust, privacy en toegang tot een eigen of (gedeeltelijk) gedeelde buitenruimte) kan sturing worden gegeven aan duurzame, kwaliteitsvolle ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat er naast de ruimtelijke structuur van woonomgevingen ook aandacht moet gaan naar de architectuur, vormgeving en het gebruik van de individuele woning/woonunit. Aspecten zoals het waarborgen van privacy, het beperken van geluidsoverdracht en het voorzien van voldoende bruikbare buiten- en binnenruimte zijn daarbij essentieel. De Vlaams Bouwmeester kan hierbij een belangrijke rol vervullen door bijvoorbeeld een kader voor woonkwaliteit te ontwikkelen. De aanbeveling om woonkwaliteit als sturend principe voor verdichting te gebruiken, kan bijvoorbeeld opgenomen worden bij het opmaken van (boven)gemeentelijke woonstrategieën en bij de opmaak van Bouwshiftconvenanten. Inzichten in de voorkeuren en bekommernissen van kinderen en andere gebruikers kunnen dan weer waardevol zijn om de woonkwaliteiten scherp te stellen en om woonbuurten te creëren die in lijn liggen met de reële sociaalruimtelijke noden van (toekomstige) bewoners (zie ook aanbeveling nr.4 'Integreer het jeugd- en kinderrechtenperspectief als toetssteen binnen ruimtelijk beleid').

5.2 LINK NABIJHEID AAN BEREIKBAARHEID EN SOCIALE INTERACTIE

5.2.1 Vaststellingen vanuit voorontwerp BRV

Enge benadering van begrip 'nabijheid':

Nabijheid wordt in het BRV voornamelijk gelinkt aan de concentratie van voorzieningen en de ruimtelijke afstand tot verschillende ruimtelijke functies ten aanzien van woningen. Concepten als de 15-minutenstad, of compact wonen, leggen voornamelijk de nadruk op fysieke nabijheid, waardoor het aspect bereikbaarheid onderbelicht blijft.

5.2.2 Vaststellingen vanuit participatietraject

Kinderen hechten belang aan een mix van voorzieningen én aan sociale nabijheid:

Voor kinderen is de nabijheid van voorzieningen een belangrijk onderdeel voor een kwaliteitsvolle leefomgeving. Verschillende basisvoorzieningen moeten op wandel- of fietsafstand van de eigen woning gesitueerd zijn. Kinderen hechten vooral veel belang aan: praktische voorzieningen (scholen en gezondheidszorg), speel-, sport-, en groenruimten, en voorzieningen waar ze iets kunnen consumeren. Een diverse mix aan voorzieningen maakt een woonomgeving kwaliteitsvol voor kinderen. Naast voorzieningen in de buurt is echter ook het sociale aspect van belang. De aanwezigheid van andere mensen zoals buurtbewoners, vrienden en familie, maar ook een woonbuurt waar je je welkom voelt is voor kinderen erg belangrijk.

Vanuit het inspraaktraject blijkt dat kinderen nabijheid ruimer invullen dan fysieke afstand. Voor kinderen is het ook van belang dat zij die voorzieningen op een veilige en zelfstandige manier kunnen bereiken. Bovendien is een verplaatsing voor een kind zelden louter functioneel: ook de beleving onderweg is van cruciaal belang.

Voorzie routes en netwerken zodat kinderen zich op een veilige, zelfstandige en aangename manier kunnen verplaatsen

Geef een bredere en concretere invulling aan het concept van de 15-minutenbuurt

5.3 WAARBORG EN VERSTERK PUBLIEKE GROENRUIMTE ALS ESSENTIËLE WOONKWALITEIT

Hoewel het BRV het belang van groene en open ruimte erkent, wordt de rol van publieke groenruimte als volwaardig alternatief voor private buitenruimte niet altijd expliciet benoemd. Hierdoor bestaat het risico dat de afname van private ruimte bij compacte(re) woonvormen niet wordt gecompenseerd door kwalitatieve publieke groenruimte.

Kinderen hebben nood aan een groene woonomgeving:

Kwaliteit en bruikbaarheid van groenruimten zijn doorslaggevend:

5.3.3 Beleidsvertaling

Zet in op kwaliteitsvolle groenruimten met verblijfs- en gebruiksgroen:

Stimuleer (semi)publieke groenruimte als aanvulling op private ruimte:

////////////////////////////////////

5.4 INTEGREER HET JEUGD- EN KINDERRECHTENPERSPECTIEF ALS TOETSSTEEN VOOR RUIMTELIJK BELEID

5.4.1 Vaststellingen vanuit voorontwerp BRV

Beperkte structurele verankering van het jeugd- en kinderrechtenperspectief:

Het perspectief en de rechten van kinderen en jongeren worden vandaag slechts sporadisch meegenomen in het voorontwerp BRV. Hierdoor blijven inzichten over de gebruikswaarde en beleving van ruimte onderbelicht en weinig afgestemd op de reële noden en verwachtingen van huidige en toekomstige ruimtegebruikers.

5.4.2 Vaststellingen vanuit participatietraject

Kinderen benaderen ruimte vanuit gebruik en beleving:

Uit het participatietraject blijkt dat kinderen sterk focussen op concrete woonkwaliteiten zoals groenruimte, rust, nabijheid en mogelijkheden tot spel en ontmoeting. Ze hanteren daarbij een directe en ervaringsgerichte blik, die complementair is aan meer technische of planmatige benaderingen.

De woonvoorkeuren van kinderen zijn kwaliteitsgedreven:

De resultaten tonen aan dat kinderen hun voorkeuren niet strikt koppelen aan specifieke woontypologieën, maar aan onderliggende kwaliteiten. Bovendien blijken zij, wanneer ruimtelijke beperkingen expliciet worden gemaakt, bereid om hun voorkeuren bij te sturen en afwegingen te maken.

5.4.3 Beleidsvertaling

Veranker het jeugd- en kinderrechtenperspectief als toetssteen binnen ruimtelijk beleid:

Het is aangewezen om het perspectief en de rechten van kinderen en jongeren expliciet te integreren in verschillende ruimtelijke beleidsprocessen- en instrumenten op verschillende beleidsniveaus, gaande van beleidsplanning tot de opmaak van masterplannen, Ruimtelijke Uitvoeringsplannen en bouwcodes. Dit kan door het jeugd- en kinderrechtenperspectief te hanteren als een aanvullende toetssteen voor woonkwaliteit, naast bestaande ruimtelijke en technische criteria.

Zet in op structurele participatie van kinderen en jongeren:

Participatie met kinderen en jongeren geeft niet alleen inzicht in voorkeuren, het maakt ook zichtbaar hoe gebruikers omgaan met ruimtelijke beperkingen en keuzes. Kinderen en jongeren zijn ervaringsdeskundigen op vlak van kind- en jeugd vriendelijke ruimte en woonomgevingen. Ze zijn in staat om als ruimtelijke experts over hun omgeving na te denken én om die vanuit een integrale manier vorm te geven. Door kinderen en jongeren structureel op verschillende beleidsniveaus en op verschillende momenten in het beleidsproces te betrekken, kunnen toekomstige ruimtelijke keuzes beter afgestemd worden op reële sociaalruimtelijke noden en behoeften. Bovendien draagt een actieve betrokkenheid van kinderen en jongeren bij aan een verhoging van het draagvlak voor duurzame ruimtelijke transitie en verhoogt het de uiteindelijke kwaliteit van onze toekomstige woon- en leefomgevingen.

6 BIJLAGEN

- Gebruikte methodieken
- Powerpointpresentaties van de inspraaksessies
- Verslagen van de inspraaksessies
- Verwerking van de inspraaksessies
- Powerpointpresentatie van de klankbordgroep

De bijlagen worden hier niet bij gepubliceerd maar kunnen altijd opgevraagd worden via jkp@vlaanderen.be

Departement Cultuur, Jeugd en Media
Simon Bolivarlaan 17
1000 Brussel
www.vlaanderen.be/cjm